

[Axel Dam.]

vilde nu drukne i Latter, hvis de fremsattes til Støtte for et reaktionært Forslag om at fratage Kvinderne den Valgret, de har opnaaet. Nye Ideer gennemløber tre Stadier: Først stemples Ideerne som taabeligt Hjerne-spind og tillige som taagede og uklare. Til at forstaa nye Tanker hører nemlig en klar Hjerne, mangler man en saadan, forekommer alle ikke tilvante Tanker en taagede og uklare. Naar de nye Tanker omsider er blevet gentagne saa mange Gange, at de ikke mere er nye, begynder selv træge Hjerner at forstaa lidt af deres teoretiske Rigtighed, og saa ændres Modstanden mod dem til Indrømmelse af, at de er gode og smukke i Teorien, men aldrig kan gennemføres i det praktiske Liv. Den Hjerne, der ikke selv kan forestille sig, hvorledes Gennemførelsen skulde ske, mener deri at have Bevis for, at det aldrig kan ske, thi i saa Fald maatte der jo fremtræde Mennesker, som var klogere og indsigtfuldere end en selv, og en saadan Forudsætning staar jo for indknebne Hjerner som ganske urimelig. Nye Vaner er det eneste, som hos træge Naturer — og Masserne er jo altid træge eller konservative — kan faa Bugt med gamle Vaner. Derfor ender Trægerne alle sammen med at blive Tilhængere af de nye Tanker. Naar disse ikke mere er et Fremtidsperspektiv, men er omsat i Virkeligheden, saa er man ikke blot villig til at anerkende deres Rigtighed, men har i den Grad glemt sin egen Fortid, at man højtideligt forsikrer, at det kun er, hvad man altid har anset for det rigtige. Fremtiden vil vise, om jeg har Ret i den Tro, at Retsstatstanken en Gang vil naa dette Stadium.

Statsministeren (Stauning): Efter at de politiske Ordførere nu har fremsat en Række Bemærkninger, skal jeg tillade mig ogsaa at sige nogle faa Ord i Anledning af det, som er fremført. Hvad der særlig har Interesse, er de Udtalelser, som de to Ordførere for Oppositionen har fremsat. Det var jo bemærkelsesværdigt, at der i de to Taler ikke var noget som helst sagligt, der kræver Svar, og der var i politisk Henseende i hvert Fald ikke noget, der kunde vække nogen synderlig Opsigt ud over det, at denne Opposition staar paa vidt forskellige Standpunkter i de allerbetydeligste Sager. Denne Situation viser, at der i hvert Fald maa gaa en Del Aar, før der kan skabes et Regeringsprogram i Fællesskab for de to Partier, der har fjernet sig saa stærkt fra hinanden baade i økonomiske Spørgsmaal og i Forhold til det gamle Problem om Rustnings- og Militærvæsenet,

at alt Haab om i en nær Fremtid at kunne løbe sammen om et Fællesprogram maa være udelukket for de to Partier.

Jeg forstod selvfølgelig særdeles vel paa de to ærede Ordføreres Taler, at det var en yderst vanskelig Situation, de var kommet i, det var en uheldig Dag for dem at tale paa. Den Tale, der oprindeligt var planlagt, maatte jo kasseres, da Smedene om Søndagen spillede dem det Puds at vedtage Lockout-Forliget. Her skulde jo i Gaar have lydt Taler om Fagforeningerne som Samfundets Ulykke, om en Regering, der er afhængig af Fagforeningerne, og saa var Situationen lige i Forvejen blevet ødelagt af Smedene, og samtidig var det endogsaa saa uheldigt, at Flæskepriserne steg. Ja, under disse Forhold er det jo rimeligt og forstaaeligt, at de to ærede Ordførere, der ikke har andet Fællesskab end Mindedagen den 21. Marts 1929, nøjedes med at bevæge sig i den lille Politik, som man plejer at kalde det.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal var som sædvanlig forrest i Behandlingen af den lille Politik. Det var en saare karakteristisk, maaske mindre fin Indledning, det ærede Medlem havde, da han sigtede mit Partis Ordfører for at lade sin politiske Tale bestemme af det Honorar, han faar for at være Formand for Statens Afviklingskasse, en Stilling, han efter Anmodning paatog sig, da Forholdene medførte, at en ny Mand paa Statens Vegne maatte føre dette Tilsyn. Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal har naturligvis — det forstaa jeg særdeles vel — visse Erfaringer om Afhængigheden af økonomiske Forhold, men han maa i hvert Fald ikke overføre disse Erfaringer paa det Medlem af dette høje Ting, som han her taler om. Det ærede Medlem ved naturligvis, hvorledes Folk kan være stillet, naar de har gode Stillinger i Kreditforeninger og i Forsikringselskaber o. s. v. Det er jo ikke ubekendt, at det kan øve Indflydelse paa Lovgiveres Holdning til saadan Lovgivning, der har Betydning for saadanne. Selve Sagen om Afviklingskassens Ledelse . . (Krag: Hvad sigter De til?) . . Var der nogen, der var ramt? — Selve Sagen om Afviklingskassens Ledelse er forlængst debatteret her i Rigsdagen — det var, da det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal holdt Ferie under Østens Sol, medens Graavejret sænkede sig over det lille Danmark. Da drøftedes denne Sag om Afviklingskassens Ledelse indgaaende her i Salen, og jeg har den Gang oplyst, at mit Krav om en uafhængig Mand i Afviklingskassen som Ministeriets Tillidsmand var sket Fyldest ved Udnævnelsen af den Rigsdagsmand, der fri-